

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος EDUC-521DG	Τίτλος Μαθήματος Μορφές Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 10
Προαπαιτούμενα Κανένα	Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών	Εξάμηνο Χειμερινό
Κατηγορία Μαθήματος Υποχρεωτικό	Γνωστικό Πεδίο Ειδική Εκπαίδευση	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών 2 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ Δημήτρης Στασινός	Έτος Σπουδών 1 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας Εξ Αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση N/A	Συναπαιτούμενα Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια:

- Να ενημερωθεί για τα βασικά χαρακτηριστικά των παιδιών, τα οποία ομαδοποιούνται ως να έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε ατομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα.
- Να παρουσιάσει και να αναλύσει τις κατάλληλες στρατηγικές που χρειάζεται να ακολουθήσει ο εκπαιδευτικός μέσα στην τάξη, σε περίπτωση που συναντήσει τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών αυτών.
- Να κατανοήσει το ρόλο του εκπαιδευτικού, των γονέων και των υποστηρικτικών ομάδων σε θέματα όπως οι διαδικασίες αξιολόγησης και τα προγράμματα παρέμβασης όσον αφορά το ευρύ φάσμα των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών.
- Να παρακινηθεί, να διεξάγει, να παρουσιάσει και να συζητήσει μια μικρής κλίμακας μελέτη περίπτωσης και να περιγράψει προσωπικές εμπειρίες που συσχετίζονται με τη ζωή των παιδιών τα οποία έχουν ομαδοποιηθεί ως να έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εντός και εκτός σχολείου.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

1. Να καταστεί πιο ενήμερος και ευαισθητοποιημένος σε θέματα ειδικής εκπαίδευσης με έμφαση στις σχετικές βασικές θεωρίες και σε πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα.
2. Να αποκτήσει επαρκείς γνώσεις και εμπειρία σχετικά με τις βασικές αρχές της διδασκαλίας και της αντιμετώπισης των διαφόρων ομάδων των παιδιών που έχουν

- ομαδοποιηθεί ως να έχουν με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σχολείο.
3. Να ενεργεί αποτελεσματικά όταν αντιμετωπίζει διδακτικές προκλήσεις στην τάξη που περιλαμβάνει μαθητικό πληθυσμό με διαφορετικές ανάγκες.
 4. Να αναπτύξει και να εφαρμόσει κατάλληλες στρατηγικές υποστήριξης της διδασκαλίας, τροποποιώντας με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το πρόγραμμα της διδασκαλίας στην τάξη για την ικανοποίηση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του κάθε παιδιού.
 5. Να ακολουθεί τις διαδικασίες διδασκαλίας και αντιμετώπισης στην τάξη στο πλαίσιο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης στο σχολείο.
 6. Να σχεδιάζει και να διεξάγει μικρής κλίμακας ποιοτικές (μελέτες περίπτωσης, κ.λπ.) ή/και ποσοτικές έρευνες και να συνθέτει σύντομες ερευνητικές εκθέσεις που αφορούν τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
 7. Να εντοπίζει τα εμπόδια και τις διευκολύνσεις για την εκπαίδευση των παιδιών αυτών.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τα πιο κάτω θέματα στο πεδίο της Ειδικής Εκπαίδευσης:

- Επισκόπηση της ιστορίας της Ειδικής Εκπαίδευσης: η εξελικτική πορεία της Ειδικής Εκπαίδευσης.
- Παρουσίαση των τρεχουσών τάσεων-προκλήσεων και θεμάτων της Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και μελλοντικών προγνωστικών.
- Επεξήγηση και ανάλυση του περιεχομένου του όρου της Ειδικής Εκπαίδευσης (επισκόπηση των ορισμών που προτείνονται).
- Περιγραφή της κάθε ομάδας παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ταξινόμηση) και ανάλυση των ορισμών που προτείνονται, επιπολασμός, αίτια, διαδικασίες ταυτοποίησης (εκτίμηση), καθώς και ψυχολογικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά σε διαφορετικά περιβάλλοντα και πολιτισμούς.
- Εκπαιδευτικά θέματα για τα παιδιά αυτά, με περιγραφή και ανάλυση κατάλληλων στρατηγικών πρόληψης που πρέπει να εφαρμόζονται στην τάξη στο πλαίσιο της παρεχόμενης συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
- Παρουσίαση και ανάλυση των διαφόρων μορφών ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του παιδιού με ιδιαίτερη έμφαση σε:
 - Νοητικές δυσκολίες (Σύνδρομο Down, κ.τ.λ.)
 - Διαταραχές ακοής-κώφωση (νοηματική γλώσσα, κ.τ.λ.)
 - Διαταραχές όρασης-τύφλωση (Σύστημα Μπράιγ)
 - Φυσικές διαταραχές-κινητικά προβλήματα
 - Διαταραχές Αυτιστικού φάσματος
 - (Ειδικές) Μαθησιακές δυσκολίες
 - Συναισθηματικές διαταραχές
 - Συμπεριφορικά προβλήματα (επιθετικότητα, συμμορίες ανηλίκων, κοινωνική απόσυρση, εκφοβισμός, , κ.τ.λ.)
 - Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας
 - Ευφυΐα
 - Πολλαπλές δυσκολίες/αναπηρίες
- Περιγραφή και ανάλυση του περιεχομένου του όρου «Συμπεριληπτική Εκπαίδευση» και παρουσίαση τρόπων (απ)ενοχοποίησής του και εφαρμογής της συμπερίληψης

στα σχολεία σήμερα.

- Εξήγηση της αλήθειας και της σημασίας της πολιτισμικής πολυμορφίας στην παρεχόμενη Ειδική Εκπαίδευση.
- Παρουσίαση των βασικών κατευθυντήριων γραμμών και στρατηγικών διδασκαλίας για νηπιαγωγούς και δασκάλους των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και/ή πολιτισμικές διαφορές ευφυών μαθητών.
- Περιγραφή της σχολικής αποτυχίας παιδιών και ανάλυση του ρόλου των δασκάλων, των επαγγελματιών υποστήριξης και των γονέων στην αντιμετώπιση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας για πρώτη παρέμβαση στην Ειδική Εκπαίδευση και πλεονεκτήματα μιας συναφούς πρακτικής

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, δραστηριότητες σε εβδομαδιαία βάση.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση – ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, Ομαδική εργασία – παρουσίαση, Τελική εξέταση.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Η Ειδική Εκπαίδευση 2027	Στασινός, Δ.	Παπαζήσης	2020	
Ψυχολογία του λόγου και της γλώσσας. <i>Δυσλεξία, Πολυγλωσσία, Λογοθεραπεία & Συμπερίληψη</i>	Στασινός, Δ.	Gutenberg	2020	
Αυτισμός	Fletcher-Watson, S. & Harré, F. (Επιμ., μτφρ.: Δ Στασινός)	Gutenberg	2022	
Τρόποι Μάθησης και Συμπερίληψη	Reid, G. (Επιμ., μτφρ.: Δ Στασινός)	Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου	2019	
Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση.	Smith, D.D., Tyler, N.C.	Gutenberg	2019	

Φέρνοντας την αλλαγή	(Επιμ.: Αντωνίου Α-Σ., μτφρ.: Γρίβα, Α.)			
----------------------	--	--	--	--

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Συμπεριληπτική εκπαίδευση και βελτίωση σχολείου	Αγγελίδης, Π.	Ατραπός	2009	960-459-062-6
Παιδαγωγική της Συμπερίληψης	Αγγελίδης, Π.	Διάδραση	2011	9789609541732
Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος. Κλινικά και Εκπαιδευτικά Θέματα	Βογινδρούκας, Ι., Φρανσίσ, Κ., Καρανάνος, Γ. (Επιμ.)	Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη	2022	
Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, συμπερίληψη και διαφορετικότητα	Frederickson, N. and Cline, T.	Open University Press	2006	978-033-5221462
Άριστοι μαθητές	Hallahan, D., Kauffman, J. M. & Pullen, C.	Pearson	2014	9780133570724
Εκπαιδεύοντας άριστα παιδιά (13 ^η έκδοση)	Samuel A. Kirk	Cengage	2011	9780395357743
Παιδί με Ειδικές ανάγκες, οικογένεια και σχολείο. Μια σχέση σε αλληλεπίδραση (2 ^η βελτιωμένη έκδοση)	Τσιμπιδάκη, Α.	Παπαζήσης	2013	978-960-459-030-8

Ειδική και ενιαία εκπαίδευση στην Κύπρο	Φτιάκα, Ε. (επιμ.: Α. Ζώνιου- Σιδέρη)	Ταξιδευτής	2007	978-960-8365-84-1
Οι μαθητικές φωνές για τη συμπερίληψη και τη διαπολιτισμικότητα	Χατζησωτηρίου, Χ. & Αγγελίδης, Π.	Διάδραση	2023	